

Όριο συνάρτησης στο $x_0 \in \mathbf{R}$

- η έννοια του ορίου
- προϋπόθεση αναζήτησης του $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x)$.

ΙΔΙΟΤΗΤΑ: Όρια και πράξεις

απροσδιόριστη μορφή $\frac{0}{0}$ με πολυώνυμα

1) Να βρείτε τα όρια:

i) $\lim_{x \rightarrow 3} \frac{9 - x^2}{x - 3}$

ii) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 + x - 2}{x - 1}$

iii) $\lim_{x \rightarrow -1} \frac{3x^2 - x - 4}{x + 1}$

iv) $\lim_{x \rightarrow 3} \frac{x^2 - 5x + 6}{x^2 - 4x + 3}$

v) $\lim_{x \rightarrow -1} \frac{2 - 2x^2}{-x^2 + 5x + 6}$

vi) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^3 - 1}{2x^2 + 3x - 5}$

vii) $\lim_{x \rightarrow -2} \frac{x^3 + 2x^2 + 3x + 6}{4 - x^2}$

viii) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^3 - 3x + 2}{x^4 - 4x + 3}$

ix) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{3x^3 + 4x^2}{4x^4 - 3x^2}$

x) $\lim_{x \rightarrow -2} \frac{x^4 - 16}{x^3 + 8}$

xi) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^3 - 6x + 5}{(2x - 1)^3 - 1}$

xii) $\lim_{x \rightarrow 2} \left(\frac{1}{x - 2} - \frac{4}{x^2 - 4} \right)$

απροσδιόριστη μορφή $\frac{0}{0}$ με ρίζες

2) Να βρείτε τα όρια:

i) $\lim_{x \rightarrow 3} \frac{9 - x^2}{\sqrt{3x} - 3}$

ii) $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{\sqrt{x + 2} - 2}{x - 2}$

iii) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x}{\sqrt{1 + 3x} - 1}$

iv) $\lim_{x \rightarrow 7} \frac{2 - \sqrt{x - 3}}{x^2 - 49}$

v) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sqrt{5x + 4} - 3}{x^2 - 1}$

vi) $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{\sqrt{x + 7} - \sqrt{4x + 1}}{x^2 - 5x + 6}$

$$\text{vii) } \lim_{x \rightarrow -1} \frac{\sqrt{1-3x} + 2x}{x^2 - 1}$$

$$\text{viii) } \lim_{x \rightarrow 4} \frac{x-1-\sqrt{x+5}}{x-4}$$

3) Να βρείτε τα όρια:

$$\text{i) } \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sqrt{x} - 1}{\sqrt{x+3} - 2}$$

$$\text{ii) } \lim_{x \rightarrow 5} \frac{\sqrt{x+4} - 3}{\sqrt{x-1} - 2}$$

$$\text{iii) } \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x - \sqrt{x+2}}{\sqrt{4x+1} - 3}$$

$$\text{iv) } \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 - \sqrt{x}}{\sqrt{x} - 1}$$

$$\text{v) } \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sqrt{x+8} - \sqrt{8x+1}}{\sqrt{5-x} - \sqrt{x+3}}$$

$$\text{vi) } \lim_{x \rightarrow -1} \frac{\sqrt{x+5} - \sqrt{2-2x}}{\sqrt{3x+7} - 2\sqrt{x+2}}$$

$$\text{vii) } \lim_{x \rightarrow 3} \frac{3x - x^2}{\sqrt{x+1} - x + 1}$$

$$\text{viii) } \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sqrt{x+3} - 3x + 1}{x-1}$$

$$\text{ix) } \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sqrt[3]{x} - 1}{x-1}$$

$$\text{x) } \lim_{x \rightarrow 7} \frac{\sqrt[3]{x+1} - 2}{x-7}$$

$$\text{xi) } \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sqrt[3]{x+7} + \sqrt{4x+5} - 5}{x-1}$$

$$\text{xii) } \lim_{x \rightarrow 2} \frac{\sqrt[3]{3x+2} + \sqrt{x+2} + x - 6}{x-2}$$

4) Να βρείτε τα όρια:

$$\text{i) } \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sqrt{x-1} - \sqrt{x^2+x-2}}{\sqrt{x^2-1}}$$

$$\text{ii) } \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sqrt{x-1} - \sqrt{2x^2-x-1}}{\sqrt{x^3-1}}$$

ΙΔΙΟΤΗΤΑ: $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = \ell \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow x_0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow x_0^-} f(x) = \ell$

☞ **πλευρικά όρια**

5) Να βρεθεί (αν υπάρχει) το $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x)$, όταν:

$$\text{i) } f(x) = \begin{cases} 2x+3, & x \leq -1 \\ x^3+2, & x > -1 \end{cases} \quad \text{στο } x_0 = -1$$

$$\text{ii) } f(x) = \begin{cases} \sqrt{x+2}, & -2 \leq x < 2 \\ \sqrt{2x+5} + x - 3, & x \geq 2 \end{cases} \quad \text{στο } x_0 = 2$$

$$\text{iii) } f(x) = \begin{cases} \frac{\sqrt{x+3}-2}{x-1}, & -3 \leq x < 1 \\ \frac{x-1}{2x^2-2}, & x > 1 \end{cases} \quad \text{στο } x_0 = 1$$

$$\text{iv) } f(x) = \begin{cases} x^3-2, & x < -2 \\ 3x+2, & -2 \leq x < 1 \\ x^2-1, & x \geq 1 \end{cases} \quad \text{στο } x_0 = -2 \text{ και στο } x_0 = 1$$

$$\text{v) } f(x) = \begin{cases} \frac{x-1}{\sqrt{x}-1}, & 0 < x < 1 \\ -4, & x = 1 \\ \frac{x^2-6x+5}{x-1}, & x > 1 \end{cases} \quad \text{στο } x_0 = 1$$

6) Να βρεθεί ο $\alpha \in \mathbf{R}$ ώστε να έχει όριο στο $x_0 = 2$ η συνάρτηση:

$$f(x) = \begin{cases} \alpha^2 x^2 + \alpha x - 1, & x \leq 2 \\ x^2 + 2\alpha x - 3, & x > 2 \end{cases}$$

7) Αν $f(x) = \begin{cases} 2\alpha^2 x^2 + \alpha x + 1, & x \leq 1 \\ \alpha^2 x - 3, & x > 1 \end{cases}$ να δείξετε ότι δεν υπάρχει το

$$\lim_{x \rightarrow 1} f(x).$$

8) Να βρεθούν οι $\alpha, \beta \in \mathbf{R}$ ώστε να έχει όριο στο $x_0 = -1$ η συνάρτηση:

$$f(x) = \begin{cases} \alpha^2 x^4 + 1, & x \leq -1 \\ 2\alpha x^3 + \beta^2 x, & x > -1 \end{cases}$$

9) Έστω η συνάρτηση $f(x) = \begin{cases} 3x - \alpha, & x \leq -1 \\ x^2 - \alpha x + \beta, & -1 < x < 1 \\ x^3 - \alpha x^2 + \gamma, & x \geq 1 \end{cases}$. Να βρείτε τις

τιμές των α, β, γ για τις οποίες υπάρχει το $\lim_{x \rightarrow -1} f(x)$ και $\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = 1$.

10) Έστω η συνάρτηση $g(x) = \begin{cases} \alpha f(x) + \beta, & x < 0 \\ \beta f(x) + \alpha, & x > 0 \end{cases}$ με $\alpha \neq \beta$.

Αν $\lim_{x \rightarrow 0} g(x) = \lim_{x \rightarrow 0} f(x) = m$, να δείξετε ότι: $\alpha + \beta = 1$.

ΙΔΙΟΤΗΤΑ: Όριο και διάταξη

Όρια με απόλυτα

☞ Το x_0 δεν μηδενίζει καμιά παράσταση μέσα σε απόλυτο

11) Να βρείτε τα όρια:

$$\text{i) } \lim_{x \rightarrow 2} \frac{|x-1| + |x-3| + x^2 - 6}{x^2 - 2x}$$

$$\text{ii) } \lim_{x \rightarrow 1} \frac{|x^2 + x - 3| - |x - 2|}{x - 1}$$

$$\text{iii) } \lim_{x \rightarrow -1} \frac{|x^3 - 3x - 1| + x}{|x^3 + 5x + 4| - 2}$$

$$\text{iv) } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{|x^{10} + x + 1| + |x^2 - 1| - 2}{x}$$

12) Αν $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = 1$, να βρείτε το όριο: $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{|f^2(x) - 3| - |f(x) + 1|}{f(x) - 1}$

☞ Το x_0 μηδενίζει (έστω μια) παράσταση μέσα σε απόλυτο

13) Να βρείτε τα όρια:

$$\text{i) } \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{|x-1| + x^2 - 1}{x^3 - 1}$$

$$\text{ii) } \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{|x^2 - 4x + 3|}{x^2 - 1}$$

$$\text{iii) } \lim_{x \rightarrow -1} \frac{|x+1| + x^2 - x - 2}{x^3 + 1}$$

$$\text{iv) } \lim_{x \rightarrow 2} \frac{|x^2 - 4| + x^2 - 4x + 4}{x^3 - 8}$$

$$\text{v) } \lim_{x \rightarrow -1} \frac{|x^2 - 1| - x^2 + x + 2}{\sqrt{x+2} - 1}$$

$$\text{vi) } \lim_{x \rightarrow 3} \frac{x^2 - 9 - |x - 3|}{|x - 1| - 2}$$

14) Έστω οι συναρτήσεις $f, g : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$ τέτοιες ώστε: $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = e$ και

$\lim_{x \rightarrow 0} g(x) = 1$. Να αποδείξετε ότι για κάποιες τιμές του $x \in \mathbf{R}$ η εξίσωση

$t^2 + f(x)t + g(x) = 0$ έχει δύο ρίζες πραγματικές και άνισες.

ΙΔΙΟΤΗΤΑ: Κριτήριο παρεμβολής

☞ Δίνεται (συνήθως διπλή) ανισότητα και ζητείται όριο

15) Να βρείτε το $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x)$, όταν:

i) $x^2 - 2x \leq f(x) \leq x^3 - x^2 - x$ και $x_0 = 1$

ii) $3x - x^2 \leq f(x) + 2 \leq 3x + x^2$ και $x_0 = 0$.

16) i) Αν $x^2 + 2x \leq f(x) \leq 2x^2 + 1$ για κάθε $x \in \mathbf{R}$, να βρείτε το όριο

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x) - 3}{x - 1}.$$

ii) Αν $\eta\mu x + 2 \leq f(x) \leq x^2 + x + 2$ για κάθε $x \in (-1, 1)$, να βρείτε το

όριο $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x) - 2}{x}.$

iii) Αν $6\sqrt{x} - 6 \leq f(x) \leq x + 3$ για κάθε $x \geq 0$, να βρείτε το όριο

$$\lim_{x \rightarrow 9} \frac{f(x) - f(9)}{x - 9}.$$

17) i) Αν $|xf(x) - |x|| \leq x^2$ για κάθε $x \in \mathbf{R}$, να εξετάσετε αν υπάρχει το όριο

$$\lim_{x \rightarrow 0} f(x).$$

ii) Αν $|f(x) - g(x)| \leq |x^2 g(x)|$ για κάθε $x \in \mathbf{R}$ και $\lim_{x \rightarrow 0} g(x) = 3$, να βρείτε

το όριο $\lim_{x \rightarrow 0} f(x).$

18) Αν $2\sqrt{2x} \leq f(x) \leq x + 2$ για κάθε $x \geq 0$, να βρείτε τα όρια:

i) $\lim_{x \rightarrow 2} f(x)$ ii) $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{f(x) - 4}{x - 2}$ iii) $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{f(x) - 4}{\sqrt{x + 2} - 2}$

iv) $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{f^2(x) - 16}{x - 2}$ v) $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{\sqrt{f(x) + 1} - \sqrt{5}}{x - 2}$ vi) $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{\sqrt{f(x)} - 2}{x^2 - 4}$

19) Έστω οι συναρτήσεις $f, g : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$ τέτοιες ώστε: $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = -1$ και

$$\lim_{x \rightarrow 0} g(x) = \lambda. \text{ Αν ισχύει: } f(x) \leq \frac{|x|}{x} \leq f(x) + g(x) \text{ για κάθε } x \in \mathbf{R}^*, \text{ να}$$

αποδείξετε ότι $\lambda \neq 0$.

20) Αν για τη συνάρτηση f ισχύει: $|f(x) - f(y)| \leq k|x - y|^2$ για κάθε

$x, y \in \mathbf{R}$ να βρείτε τα όρια: α) $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x)$ β) $\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0}$.

☞ Όταν στο όριο εμφανίζεται παράσταση της μορφής $\eta\mu^\infty$ ή $\sigma\upsilon\nu^\infty$

21) Να βρείτε τα όρια:

i) $\lim_{x \rightarrow 0} x \eta\mu \frac{1}{x}$

ii) $\lim_{x \rightarrow 0} x^3 \sigma\upsilon\nu \frac{\pi}{x}$

iii) $\lim_{x \rightarrow 0} \eta\mu x \sigma\upsilon\nu \frac{2}{x}$

iv) $\lim_{x \rightarrow 1} (x^2 - 1) \eta\mu \frac{2}{x - 1}$

v) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 - 2x + 1}{x^2 - x} \cdot \eta\mu \frac{3x}{x - 1}$

vi) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{x^3 + 1} - 1}{x^2} \cdot \eta\mu \frac{x^2 + 1}{x}$

☞ μηδενική επί φραγμένη

22) Έστω συνάρτηση f με σύνολο τιμών $f(A) = [-3, 2]$. Να αποδείξετε ότι:

$$\lim_{x \rightarrow 0} \eta\mu x \cdot f(x) = 0.$$

23) Αν για τη συνάρτηση f ισχύει: $f^2(x) - 3f(x) + 2 \leq 0$ κοντά στο $x_0 = 0$, να βρείτε το όριο: $\lim_{x \rightarrow 0} \eta\mu 2x \cdot f(x)$.

ΙΔΙΟΤΗΤΑ: - βασική τριγωνομετρική ανισότητα
- τριγωνομετρικά όρια

24) Να βρείτε τα όρια:

i) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta\mu^3 x}{x}$

ii) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \sigma\upsilon\nu^2 x}{x^2}$

iii) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta\mu x \cdot \epsilon\phi x}{x^2}$

iv) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta\mu x}{x^2 - x}$

v) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{2\eta\mu x - x}{3\eta\mu x + x}$

vi) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{x^2 + 1} - 1}{\eta\mu^2 x}$

vii) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x \cdot \sigma\upsilon\nu x + \eta\mu x}{x + \eta\mu x}$

viii) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{x^2 + 1} - \sigma\upsilon\nu x}{x \cdot \eta\mu x}$

αλλαγή μεταβλητής

25) Να βρείτε τα όρια :

$$\begin{array}{ll} \text{i)} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta\mu 3x}{x} & \text{ii)} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x}{\epsilon\phi 5x} \\ \text{iii)} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta\mu 3x}{\epsilon\phi 5x} & \text{iv)} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta\mu x^2}{x} \\ \text{v)} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta\mu 2x + \eta\mu 5x}{x} & \text{vi)} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta\mu 2x \cdot \eta\mu 5x}{x^2} \\ \text{vii)} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta\mu 3x}{\sqrt{x+1} - 1} & \text{viii)} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta\mu(\alpha x) \cdot \eta\mu(\beta x)}{\eta\mu(\gamma x) \cdot \eta\mu(\delta x)} \end{array}$$

26) Να βρείτε τα όρια :

$$\text{i)} \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\eta\mu(x-1)}{x^2 - 1} \quad \text{ii)} \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 \eta\mu(x-1)}{\sqrt{x} - 1} \quad \text{iii)} \lim_{x \rightarrow 2} \frac{\eta\mu(x-2)}{\sqrt{x+7} - 3}$$

27) Να βρείτε τα όρια :

$$\begin{array}{lll} \text{i)} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x - \sqrt{x}}{x^2 + \sqrt{x}} & \text{ii)} \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^3 - 7x + 6}{x\sqrt{x} - 7\sqrt{x} + 6} & \text{iii)} \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x\sqrt{x} + \sqrt{x} - 2}{\sqrt{x} - 1} \\ \text{iv)} \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x - \sqrt[3]{x}}{x-1} & \text{v)} \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sqrt{x} + \sqrt[3]{x} - 2}{x-1} & \text{vi)} \lim_{x \rightarrow 2} \frac{\sqrt{x-1} - x + 1}{1 - \sqrt[3]{x-1}} \end{array}$$

28) Έστω η συνάρτηση $f : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$ με $\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = 2$, να βρείτε τα όρια:

$$\alpha) \lim_{x \rightarrow 1} \frac{3f(x) - 2\sqrt{f^2(x) + 5}}{f^2(x) - 2f(x)} \quad \beta) \lim_{x \rightarrow 1} \frac{|f^3(x) - f(x) - 1| - |f(x) - 3| - 4}{f(x) - 2}$$

29) Έστω η πολυωνυμική περιττή συνάρτηση $P(x)$. Να βρείτε το όριο:

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{|P(x)|\eta\mu x + 1| - |xP(-x) + 1|}{x}$$

30) α) Αν $\lim_{x \rightarrow 5} f(x) = 1$, να βρείτε το $\lim_{x \rightarrow 2} f(3x-1)$.

β) Αν $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{x} = 5$, να βρείτε το $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(2x)}{x}$.

31) Έστω η συνάρτηση $f : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$ με $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{\eta\mu x} = 2$. Να βρείτε τα όρια:

α) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{x}$

β) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(\ln x)}{\ln x}$

32) Έστω η συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $\lim_{x \rightarrow \alpha} f(x) = \kappa$.

α) Αν η f είναι άρτια, να δείξετε ότι: $\lim_{x \rightarrow -\alpha} f(x) = \kappa$.

β) Αν η f είναι περιττή, να δείξετε ότι: $\lim_{x \rightarrow -\alpha} f(x) = -\kappa$.

33) Αν $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{x} = 1$, να βρείτε τα όρια:

α) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x-1)}{x-1}$

β) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{\sqrt{x+1}-1}$

γ) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x) + f(2x) + f(3x)}{x}$

δ) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x) \cdot f(2x)}{x^2}$

ε) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(\eta\mu x)}{x}$

στ) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f^2(x)}{\eta\mu^2 x}$

34) Έστω η συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με την ιδιότητα:

$$f(x+y) = f(x) + f(y) + 2xy, \text{ για κάθε } x, y \in \mathbb{R}.$$

i) Αν $\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = 1$, να βρείτε το $\lim_{x \rightarrow 4} f(x)$.

ii) Να δείξετε ότι: $f(x) + f(-x) = 2x^2$.

iii) Αν $\lim_{x \rightarrow \alpha} f(x) = \alpha$ όπου $\alpha > 0$, να βρείτε το α ώστε να ισχύει:

$$\lim_{x \rightarrow -\alpha} f(x) = 1.$$

35) Έστω η συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με την ιδιότητα:

$$f(x+y) = f(x) + f(y) + 2xy, \text{ για κάθε } x, y \in \mathbb{R}. \text{ Αν } \lim_{x \rightarrow \alpha} f(x) = \alpha^2, \text{ να βρείτε}$$

το $\alpha > 0$ ώστε να ισχύει: $\lim_{x \rightarrow 2\alpha} f(x) = \alpha + 3$.

βοηθητική συνάρτηση (θέτω – λύνω – αντικαθιστώ)

36) Να βρείτε το $\lim_{x \rightarrow 2} f(x)$, αν:

α) $\lim_{x \rightarrow 2} (2f(x) + 1 - x) = 3$

β) $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{f(x) - 1}{x - 2} = 2$

37) Αν $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{xf(x) + \eta\mu 2x}{x^3 + x} = 5$, να βρείτε το $\lim_{x \rightarrow 0} f(x)$.

38) α) Αν $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{x} = 3$, να βρείτε το $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{2f(x) - x}{x^2 + 3x}$

β) Αν $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x) - x^3}{x^2 - 1} = 2$, να βρείτε το $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x) - x}{\sqrt{x} - 1}$

γ) Αν $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{f(x) - x}{x - 2} = 1$, να βρείτε το $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{xf(x) - 4}{x - 2}$.

39) Αν $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x) - 2 - \eta\mu x}{x^2 + x} = 3$, να βρείτε τα όρια:

α) $\lim_{x \rightarrow 0} f(x)$ β) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x) - 2}{x}$ γ) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f^2(x) - 4}{x^2 - x}$

40) Να βρείτε το $\lim_{x \rightarrow x_0} [f(x) \cdot g(x)]$, αν

α) $\lim_{x \rightarrow -1} \frac{f(x)}{x+1} = 2$, $\lim_{x \rightarrow -1} g(x)(x^2 - x - 2) = -3$ και $x_0 = -1$

β) $\lim_{x \rightarrow -2} \frac{f(x)}{x^2 - 4} = 3$, $\lim_{x \rightarrow -2} g(x)(x + \sqrt{x+6}) = 2$ και $x_0 = -2$

41) Να βρείτε τα όρια των συναρτήσεων f και g στο x_0 αν

$\lim_{x \rightarrow x_0} [3f(x) + g(x)] = 19$ και $\lim_{x \rightarrow x_0} [f(x) - 2g(x)] = -3$.

42) α) Αν $\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x)}{x - x_0} = \kappa$, $\kappa \in \mathbf{R}$ να δείξετε ότι: $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = 0$

β) Να βρείτε τις τιμές των $\alpha, \beta \in \mathbf{R}$ ώστε: $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{\alpha x^2 + 2x - \beta}{x - 2} = 4$.

43) Αν $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x)}{x-1} = 3$ και $|g(x) - 1| \leq |f(x)|$ για κάθε $x \in \mathbf{R}$, να βρείτε τα όρια

α) $\lim_{x \rightarrow 1} f(x)$ β) $\lim_{x \rightarrow 1} g(x)$ γ) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{|g(x) - 3| - 2}{g^2(x) - g(x)}$

44) Έστω η συνάρτηση $f : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$. Αν $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{x} = \lambda \in \mathbf{R}$ και ισχύει:

$f^3(x) + f(x)\eta\mu^2x = 2x^2\eta\mu x$, $x \in \mathbf{R}$, να βρείτε το λ .

- 45) Έστω η συνάρτηση $f : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$ για την οποία ισχύει $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x) - 1}{x} = 2$
 και η συνάρτηση $g : \mathbf{R}^* \rightarrow \mathbf{R}$ με $\frac{g(x)}{\eta\mu^4 x} = \frac{1}{x^2 \eta\mu^2 x} + \frac{f(x)}{x^4}$. Αν
 $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \lambda$, να βρείτε το όριο $\lim_{x \rightarrow 0} g(x)$.

ανισότητες και όρια

☞ **υπάρχει το** $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x)$

- 46) Έστω η συνάρτηση $f : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$ για την οποία ισχύει $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \lambda$ και
 $xf(x) - \eta\mu x \leq 0, x \in \mathbf{R}$. Να βρείτε το λ .

- 47) Έστω η συνάρτηση $f : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$ για την οποία ισχύει $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \lambda$ και
 $xf(x) \leq \eta\mu 2x + \sigma\upsilon\nu 2x - 1, x \in \mathbf{R}$. Να βρείτε το λ .

- 48) Αν η συνάρτηση f είναι ορισμένη στο $\mathbf{R}$ με $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = 4\alpha + 3$
 και $xf(x) \geq \eta\mu 3x + \eta\mu 5x$ για κάθε $x \in \mathbf{R}$, να βρεθεί η τιμή του α .

- 49) Αν $\eta\mu(\alpha x) \leq \eta\mu(\beta x) + \eta\mu(\gamma x)$, για κάθε $x \in \mathbf{R}$, να αποδείξετε ότι:
 $\alpha = \beta + \gamma$.

- 50) Έστω συνάρτηση f ορισμένη στο διάστημα $(-1, 1)$ και τέτοια ώστε
 $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{x} = 1$ και $\alpha f(x) + 1 \leq \sqrt{x+1}$ για κάθε $x \in (-1, 1)$. Να αποδείξετε
 ότι: $\alpha = \frac{1}{2}$.

☞ **δεν δίνεται ότι υπάρχει το** $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) \rightarrow$ **κριτήριο παρεμβολής**

- 51) Αν για τη συνάρτηση f ισχύει: $f^2(x) \leq 2xf(x)$ για κάθε $x \in \mathbf{R}$, να
 αποδείξετε ότι: $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = f(0)$.

- 52) Αν για τη συνάρτηση f ισχύει: $f^2(x) + \sigma\upsilon\nu^2 x \leq 2f(x)$ για κάθε $x \in \mathbf{R}$,
 να βρείτε το $\lim_{x \rightarrow 0} f(x)$.

- 53) Έστω οι συναρτήσεις $f, g : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$ για τις οποίες ισχύει:
 $f^2(x) + g^2(x) \leq \eta\mu^2 x$ για κάθε $x \in \mathbf{R}$. Να δείξετε ότι:

$$\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0} g(x) = 0.$$

- 54) Έστω οι συναρτήσεις $f, g: \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$ για τις οποίες ισχύει:
 $f(x) \leq 0 \leq g(x)$ για κάθε $x \in \mathbf{R}$. Αν $\lim_{x \rightarrow 0} (f(x) - g(x)) = 0$, να δείξετε
 ότι: $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0} g(x) = 0$.

- 55) Έστω η μη σταθερή συνάρτηση $f: \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$ τέτοια ώστε: $f^2(x) \leq x^2$ για
 κάθε $x \in \mathbf{R}$. Να δείξετε ότι:

α) $\lim_{x \rightarrow 0} f^2(x) = 0$

β) $\lim_{x \rightarrow 0} |f(x)| = 0$

γ) $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = 0$

δ) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta\mu f(x)}{f(x)} = 1$.

γενικές

- 56) Αν για κάθε $x \in \mathbf{R}$ ισχύει: $f(x) = f(2-x)$ για κάθε $x \in \mathbf{R}$ και
 $\lim_{x \rightarrow -1} (f(x) - 2x - 1) = 5$, να βρείτε το όριο: $\lim_{x \rightarrow 3} f(x)$.

- 57) Αν η συνάρτηση $f: \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$ είναι περιττή και $\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = 2$, να βρείτε

το όριο: $\lim_{x \rightarrow -1} \left(f(x) + \frac{1}{x+1} + \frac{2}{x^2-1} \right)$.

- 58) Έστω οι συναρτήσεις $f, g: \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$. Αν η f είναι άρτια, η g είναι
 περιττή, $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x)}{x-1} = 3$ και $\lim_{x \rightarrow 1} g(x) (\sqrt{2x+7} - 3) = 5$, να βρείτε το
 όριο:
 $\lim_{x \rightarrow -1} [f(x) \cdot g(x)]$.

- 59) Έστω η συνάρτηση $f: \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$ για την οποία ισχύει:

$$f(x+y) = f(x) + f(y) - xy, \text{ για κάθε } x, y \in \mathbf{R} \text{ και } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{x} = 4.$$

Να υπολογίσετε το όριο: $\lim_{x \rightarrow \alpha} \frac{f(x) - f(\alpha)}{x - \alpha}$, όπου $\alpha \in \mathbf{R}$.

- 60) Έστω η συνάρτηση $f: \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$ με την ιδιότητα: $f(x+y) = f(x) + f(y)$,
 για κάθε $x, y \in \mathbf{R}$.

ι) Να δείξετε ότι $f(0) = 0$ και ότι η f είναι περιττή.

ii) Αν $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{x} = 2014$, να βρείτε το όριο: $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x) - f(1)}{x - 1}$.

iii) Αν $\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = 2014$, να βρείτε το όριο: $\lim_{x \rightarrow -1} f(x)$.

61) Έστω η συνάρτηση $f : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$ με $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x) - x}{x} = 2$.

α) Να βρείτε τα όρια: $\lim_{x \rightarrow 0} f(x)$ και $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{x}$

β) Να υπολογίσετε το $\lambda \in \mathbf{R}$ ώστε: $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{xf(x) + \lambda x \eta\mu x}{x^2 \eta\mu x + f^2(x)} = 5$

γ) Να υπολογίσετε το όριο: $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(\eta\mu x) + x}{x + \eta\mu x}$.

62) Αν $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{f(x) + 4}{x - 2} = 2014$, να βρεθεί το όριο: $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{\eta\mu(f(x) + 4)}{x - 2}$.

63) Έστω μιγαδικός αριθμός z και συναρτήσεις f, g τέτοιες ώστε:

- $f(x) \leq \frac{x^2 - x - 2 \operatorname{Im}(z)}{3x - 6} \leq g(x)$ για κάθε $x \neq 2$
- $\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = z \bar{z}$
- $\lim_{x \rightarrow 2} g(x) = 2|z| - 1$.

i) Να αποδείξετε ότι: $|z| = 1$.

ii) Να βρείτε τον μιγαδικό αριθμό z .